

Raerd.

Raerd op de kaart

Dorpsvisie 2012 - 2015

INHOUDSOPGAVE

Inleiding

Hoofdstuk 1: Terugblik & identiteit

Hoofdstuk 2: Uitwerking Thema's

Hoofdstuk 3: Toekomst

COLOFON

Datum

6 februari 2012

Samengesteld door

Bestuur Plaatselijk Belang Raerd

Harry Banga (voorzitter)

John Jacobs (secretaris)

Dennis Mous

Nelleke Wouters

Redactie

Dennis Mous

Nelleke Wouters

VOORWOORD

Beste lezer,

Met trots presenteren wij u de dorpsvisie Raerd 2012 - 2015. Samen met de inwoners van Raerd hebben wij een ambitieus, maar zeker ook haalbare dorpsvisie opgesteld. Een visie waarmee wij Raerd op de Kaart willen zetten. Niet alleen voor nu, maar ook voor de toekomst.

Wij hebben gekozen voor een korte, overzichtelijke en uitvoerbare dorpsvisie. Geen lange verhalen, maar duidelijke acties! Deze dorpsvisie is de komende jaren het compas waarop we richting 'onze' nieuwe gemeente varen. Zo houden wij een rechte koers!

Wij danken Doarpswurk voor hun begeleiding en de inwoners van Raerd voor hun input en het vertrouwen dat zij ons geven.

Met vriendelijke groet,
Harry Banga,
Voorzitter Plaatselijk Belang Raerd

In 2003 is een dorpsvisie opgesteld voor de jaren 2003 tot 2013. Deze periode is nog niet afgelopen, maar gezien de ontwikkelingen van de laatste jaren en de fusie met Súd-West Fryslân zijn er voldoende redenen om een nieuwe dorpsvisie op te stellen. Begin 2010 zijn de voorbereidingen voor deze dorpsvisie gestart. Zo zijn er bijeenkomsten met dorpsbewoners en vertegenwoordigers van de verenigingen geweest. Raerd is een dorp met een sterke eigen identiteit en voor de komende drie jaar in ieder geval nog onderdeel van de gemeente Boarnsterhim.

Andere gemeente, en dan?

Wij hebben er voor gekozen om voor deze periode de dorpsvisie af te maken als dorp binnen de gemeente Boarnsterhim. Wel is er een start gemaakt om de dorpsvisie vanaf 2015 gezamenlijk met de andere dorpen van de Lege Geaen te produceren. In welke vorm dat zal gebeuren moet nog besloten worden.

De nieuwe dorpsvisie beslaat een periode van 4 jaar (2012 – 2015) met een doorkijk naar de toekomst. Zodat alvast een basis gelegd is voor de komende 15 jaar.

Thema

De dorpen die nu nog onderdeel uitmaken van de gemeente Boarnsterhim worden uiterlijk 2014 herverdeeld. Voor Raerd zal dat betekenen dat zij, net als de andere dorpen van de Lege Geaen bij de gemeente Súd-West Fryslân gevoegd gaat worden. Deze nieuwe gemeente zal uit 70 kernen bestaan.

Om Raerd op de kaart te houden voor de nieuwe gemeente, is het van groot belang dat er een duidelijke en realistische dorpsvisie gepresenteerd wordt. Alleen op die manier zetten we **RAERD OP DE KAART**.

Leeswijzer

In hoofdstuk één wordt gestart met een terugblik over de afgelopen jaren. Ook de identiteit van Raerd wordt daarin beschreven. Vervolgens komen de deelonderwerpen successievelijk aan de orde. Per hoofdstuk worden de actiepunten genoemd die ondernomen zouden moeten worden om de gestelde doelen te bereiken. In het laatste hoofdstuk kijken we vooruit en wordt de eventuele samenwerking met de andere dorpen van de Lege Geaen besproken.

1. Teruggblük & Identiteit

Terugblik

Sinds 2003 zijn er veel dingen veranderd. Zo zijn er een aantal nieuwe bedrijven in de dienstensector bijgekomen. Landelijke ontwikkelingen hebben gezorgd voor een forse toename van het aantal ZZP'ers in Raerd.

Woningaanbod

Het Plan Slingerbochten klaar en is het woningaanbod in Raerd aangevuld met 22 nieuwe huizen en een nieuwe haven. Enkele voormalige utiliteitsgebouwen hebben een woonfunctie gekregen. Er ligt een plan voor de herstructurering van het Sélânshus en er is een meldpunt gerealiseerd bij de gemeente Boarnsterhim waar acute zaken in de woonomgeving gemeld kunnen worden.

Voorzieningen & activiteiten

Ook op het gebied van de voorzieningen is genoeg gebeurd. Er is een voor-, tussen- en naschoolse opvang gerealiseerd. De ontmoetingsplek voor de jongeren boven de 16, 't Blikje, is opgenomen in het bestemmingsplan en ook is er een tijdelijke bouwvergunning voor de zeecontainer en een gedoogbeschikking verleend. Regelmatig worden in het dorps huis knutselochtenden voor de jeugd georganiseerd en is er een koersbal voor volwassenen.

Sport en recreatie

De gymactiviteiten zijn uitgebreid en de sportverenigingen in aanmerking voor een vrijwilligersverzekering via de gemeente.

Leefbaarheid

De restauratie van de Laurentiuskerk is in volle gang en nadert haar einde. Het park Jongemastate en het Raerder Bosk zijn hersteld. Een groep vrijwilligers zorgt ervoor dat het park in de huidige staat blijft.

Plaatselijk Belang

In elk nummer van de Praet fan Raerd staat een verslag van de activiteiten van Plaatselijk Belang. Er is een plan gemaakt voor de wandelpaden; ook zijn er tal van subsidies binnengehaald.

Toerisme

Eén kanosteiger is gerealiseerd een tweede volgt. Ook is de Mûzel gebaggerd.

Relatie gemeente

Er is structureel ambtelijk en bestuurlijk overleg. Door de gezamenlijke inzet van de verenigingen voor Plaatselijk Belang in de Federatie van Plaatselijke Belangen van de dorpen van de Lege Geaen en gesteund door de uitslag van de dorspenquête heeft de gemeente Boarnsterhim besloten de dorpen van de Lege Geaen bij de herindeling aan de gemeente Súd-West Fryslân te voegen.

*It búnt ferskaat
dêr it net sûnder kin.*

Identiteit van Raerd

Wat is Raerd voor een dorp? Wie zijn 'wij'? Raerd is een landelijk dorp met veel natuur rondom. Er zijn veel verenigingen, voor jong en oud met verschillende interesses. De inwoners zijn actief en saamhorig. Er is interesse voor elkaar. Raerd heeft een open karakter. Nieuwe inwoners zijn hartelijk welkom en meedoen mag, graag zelfs, maar hoeft niet; daar laten we iedereen vrij in. Vanaf de peuteropvang tot en met de basisschool kunnen kinderen en hun ouders elkaar ontmoeten en leren kennen. Deze voorzieningen zijn essentieel voor het voortbestaan van de gemeenschap. Veel mensen werken buiten Raerd, maar willen hun kinderen in het dorp grootbrengen en deelnemen aan het sociale leven in Raerd. Historisch gezien maakt Raerd onderdeel uit van de Lege Geaen. Met het oog op de samenvoeging met de gemeente Súd-West Fryslân zal onderzocht worden of de samenwerking met de andere dorpen van de Lege Geaen, zowel de huidige vijf als de andere drie die al in Súd-West Fryslân liggen, geïntensiveerd moet worden.

2. Uitwerking thema's

Werkgelegenheid

Raerd is de kern van een gebied met veeteeltbedrijven. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat alle boerderijen rond Raerd in gebruik zijn als agrarisch bedrijf. Toch is het zwartbonte vee overal te zien, evenals de schapen en de paarden. In het dorp zijn een aantal bedrijven gevestigd: onder andere een installatiebedrijf/loodgietersbedrijf, een glaszetter, een tuinschermenvlechter, autobedrijven en een kapsalon.

Het kantoor van Doarpswurk is gehuisvest in het oude gemeentehuis aan de Buorren. Verder komen er steeds meer ondernemers die een dienstverlenend bedrijf hebben dat ze vanuit huis kunnen uitoefenen (zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers)). Agrariërs en ZZP'ers zijn belangrijk voor de werkgelegenheid en bedrijvigheid in Raerd. Zij zullen dan ook de ruimte moeten krijgen en gestimuleerd worden.

Actiepunten 2012 – 2015

- Samenwerking plaatselijke ondernemers versterken en Doarpswurk hierbij betrekken.
- Vrijkomende gebouwen benutten voor uitbreiding van vestiging van ondernemers.
- Onderzoeken behoefte en nut 'ondernemerskring Raerd'.

Wonen

De laatste jaren zijn er 22 nieuwe woningen bijgekomen. Daarmee is er voor dit moment in aantal voldoende woonruimte in Raerd. Dit gegeven baseren we voornamelijk op het feit dat er bij het ter perse gaan van deze visie zo'n 20 woningen langdurig te koop staan. Door vernieuwing en hergebruik van de ruimte in de dorpskern (inbreiding) kan de kwaliteit van de woningen in de dorpskern verbeterd worden. Uitbreiding kan nog wel plaatsvinden, maar dan alleen op inbreidingslocaties en met oog voor kwaliteit en leefbaarheid. Er is al een plan voor herstructurering van het Sélânshûs.

Sinds 2002 is er geen buurtwinkel meer in ons dorp en gezien de ontwikkeling van het winkelbestand en het consumentengedrag is het niet waarschijnlijk dat een dergelijke voorziening zal terugkeren. Bakker, groenteman en kaasboer komen aan de deur, maar voor andere dagelijkse boodschappen gaan de Raerders naar grotere buurdorpen. Dorpsbewoners zonder auto zijn aangewezen op hulp van anderen voor het doen van hun boodschappen. Dit wordt meestal gedaan in samenwerking met familie of burens. De enige winkels in Raerd zijn een kapsalon (sinds 2009) en een winkel voor huishoudelijke spullen en cadeauartikelen.

Actiepunten 2012 – 2015 Wonen

- Kwaliteitsverbetering huidige woningvoorraad en tegengaan verloedering en woningcorporatie Elkien aanspreken op de (maatschappelijke) verantwoordelijkheid.
- Herstructurering Sélânshûs.
- Doorstroming woningmarkt bevorderen, bijvoorbeeld door bouw levensloopbestendige woningen.
- Nieuwe woningbouw op inbreidingslocaties, die past bij de uitstraling van het dorp.

Actiepunten 2012 – 2015 Winkelbestand

- Stimuleren en behouden van huidige voorzieningen.
- Uitbreiden en versterken ambulante handel.

Verkeer & Groen

Raerd is goed bereikbaar. Alle drie de wegen, vanaf de Overijsselse straatweg, vanaf de autoweg Sneek en vanuit Poppenwier, zijn erftoegangswegen. Ze komen samen op de Driesprong bij de kerk. De inrichting van deze wegen heeft geen snelheidsremmend effect terwijl dat voor de verkeersveiligheid wel beter zou zijn. Plaatselijk Belang heeft samen met Veilig Verkeer Nederland en andere adviseurs een plan om de verkeersveiligheid te verbeteren vanuit het 'shared-space'-principe. Ook het veilig parkeren maakt deel uit van dit plan.

We willen de bereikbaarheid behouden, ook met openbaar vervoer. Momenteel is er geen directe busverbinding met het station in Grou. Dit is wel wenselijk. Op sommige plaatsen in het dorp, zoals aan de Buorren, het Fintsje, Kleaster en de Skoallestrjitte is te weinig parkeerruimte.

De parkeerproblemen aanpakken door andere inrichting en verkeersmaatregelen (gedeelte van de Buorren, Fintsje, Kleaster, Skoallestrjitte). Groen en grijs (begroeiing en wegen) beter onderhouden en eindelijk de bomen rond de kerk laten kandelabereren.

Actiepunten 2012 – 2015 Verkeer & Groen

- Parkeerproblemen aanpakken.
- Bereikbaarheid openbaar vervoer behouden.
- Bereikbaarheid openbaar vervoer richting Grou verbeteren.
- Waar mogelijk aspecten van 'Shared Space' invoeren.
- Groen en grijs beter onderhouden.
- Alle bomen rond de kerk laten kandelabereren.

Onderwijs & Zorg

Raerd heeft een aantal voorzieningen die niet alleen gebruikt worden door de eigen inwoners, maar die ook (kunnen) worden gebruikt door inwoners van dorpen om ons heen. Dit geldt voor de peuterspeelzaal, de openbare basisschool, de gymzaal en de sportvelden met kantine. In deze kantine is ook voorschoolse, tussenschoolse en naschoolse opvang van basisschoolleerlingen. Voor de leefbaarheid van het dorp is het behoud en de ontwikkeling van de basisschool van het allergrootste belang. Ouderen moeten in Raerd oud kunnen worden en daarvoor zijn woon- en zorgvoorzieningen nodig.

Toerisme

Raerd is een mooi terpdorp temidden van weiden en waterwegen. Fietsers en kanoërs kunnen genieten van onze omgeving. Park Jongemastate is een uniek historisch park met een kolonie roeken en bijzondere stinsenflora. Dit 'Raerder Bosk' is eigendom van It Fryske Gea. Een aantal inwoners van Raerd helpt actief bij het op orde houden van dit schitterende park van een voormalige stins. Raerd is sinds 2000 bekend als begin en /of eindpunt van de Slachtemarathon, een wandelmarathon over de oude Slachtedijk. In 2000, 2004, 2008, 2012 etc. zijn vele Raerders in de weer om dit grootse wandelevenement vlekkeloos te laten verlopen.

Actiepunten 2012 – 2015

- Uitbreiding recreatiemogelijkheden, in combinatie met aanbod Dorpshuis en Laurentiuskerk.
- Koppelen cultuur en toerisme.
- Ontwikkelen strandje bij haven.
- Benutten mogelijkheden die het zijn van fietsknooppunt

Actiepunten 2012 – 2015

- Behoud en ontwikkeling basisschool.
- Het mogelijk maken dat ouderen in Raerd oud worden en dus zorgen voor zorgvoorzieningen.

Sport & Recreatie

Raerd heeft een actief verenigingsleven met clubs voor alle leeftijden. De Raerder Roeken is er voor de 12-16 jarigen en de jeugdsoos 't Blikje voor de 16-plussers. Er zijn sportactiviteiten voor jong en oud zoals biljarten, jeu de boules, koersbal, gym, kaatsen, ruitersport, tennis en schaatsen op de natuurijsbaan naast de school. Er is een actieve toneelvereniging met jeugdleden.

Het hoogtepunt van het jaar is het dorpsfeest dat eind augustus wordt georganiseerd door de Merkecommissie. De dorpsbewoners leven zich elk jaar weer helemaal in, in een ander thema en proberen elkaar de loef af te steken in een ontspannen en vrolijke competitie om de buurtprijs. Alle verenigingen draaien op actieve leden en vrijwilligers die de organisatie van de activiteiten en evenementen op zich nemen. Wel geven nagenoeg alle verenigingen aan dat het moeilijk is vrijwilligers te vinden en te behouden.

Actiepunten 2012 - 2015

- Behoud sportaccommodaties, verenigingen en recreatie.
- Onderzoek naar mogelijkheid opzetten vrijwilligerspool, bestaande uit vrijwilligers van 16 tot 80 jaar, die breed inzetbaar is voor alle verenigingen.
- Vrijwillig betekent niet vrijblijvend!
- Bij de haven een speelmogelijkheid voor kinderen realiseren.
- Onderzoeken mogelijkheid om als PB Raerd het beheer van de haven over te nemen.

Wij hechten belang aan het behoud van het aanbod voor sport, recreatie en vermaak. De speeltuin op het schoolplein wordt uitgebreid met nieuwe toestellen. Het aanbod van speelmogelijkheden voor de kleinste kinderen is echter nog beperkt. Uitbreiding hierin zou wenselijk zijn.

De nieuwe haven is opgeleverd. Het beheer van de haven is in handen van de gemeente. Het kan wenselijk zijn dat PB Raerd dit beheer van de gemeente overneemt. De gemeente Boarnsterhim is momenteel in overleg met de tennisvereniging over het privatiseren van de tennisbanen. Onduidelijk is nog hoe dit in de toekomst gestalte zal krijgen. PB Raerd exploiteert een aantal volkstuinten naast Jongemastate, ook wel bekend als het Raerder Bos. Er is momenteel heel weinig belangstelling voor het huren van de volkstuinten.

Leefbaarheid

Plaatselijk Belang Raerd

Al sinds 1934 is de vereniging van Plaatselijk Belang Raerd actief voor de leefbaarheid van het dorp. In bijna ieder huishouden is er iemand lid namens het hele gezin. Als leidraad voor het beleid van Plaatselijk Belang wordt een dorpsvisie opgesteld. Er zijn een aantal commissies voor de volgende onderwerpen en activiteiten (stand van januari 2011):

- Jeugdsoos 't Blikje
- Dorpskrant Praet fan Raerd
- Documentatie over Raerd
- Groen en water
- Raerder Roeken
- Speeltuinen
- Verkeer
- Woningbouw
- Wandelpaden

Het bestuur van PB Raerd is samen met basisschool 'it Raerderhiem' ook betrokken bij de St. Maartenoptocht en de intocht van Sinterklaas (Sintcommissie) en de jaarlijkse Dodenherdenking op 4 mei. Met Kerst zorgt PB Raerd voor een boom op het pleintje aan de Buorren.

De dorpskrant Praet fan Raerd verschijnt 10 x per jaar en is een belangrijk communicatiemiddel voor de dorpsgemeenschap. De dorpskrant wordt huis aan huis bezorgd en ze verschijnt ook op de website www.raerd.com, waar nog veel meer te vinden is over Raerd. Deze middelen kunnen benut worden om Raerd nog beter op de kaart te krijgen. De website is verouderd. Een modernere jasje en gebruiksvriendelijker CMS zijn welkom.

Actiepunten 2012– 2015

- Vaststellen dorpsvisie.
- Efficiënter organiseren PB Raerd en bijbehorende commissies.
- Raerd op de kaart zetten.
- Restyle website.

Het bestuur van Plaatselijk Belang moet de ontwikkelingen bij herindelingsplannen op het niveau van gemeente en provincie goed volgen en neemt ook initiatieven. Actief beleid maken voor samenwerking met alle verenigingen om zo krachten te bundelen, ook voor werving en ondersteuning van vrijwilligers. Plaatselijk Belang Raerd zal hierin een voortrekkersrol spelen. Gezien het veelvoud aan commissies en verenigingen en de benodigde vrijwilligers hiervoor is het noodzakelijk om beter te kijken naar afstemmingsmogelijkheden onderling. Een efficiëntere organisatie van Plaatselijk Belang en haar commissies kan hiervan onderdeel zijn.

Samenleven

In de Dorpsvisie formuleert Plaatselijk Belang namens het dorp wat we willen realiseren in een bepaalde periode en welke inzet daarvoor nodig is van de betrokken partijen. Dat zijn niet alleen de vrijwilligers uit het dorp zelf, maar ook de gemeente, de woningbouwcorporatie en andere organisaties. Een aantal plannen ter verbetering van de leefbaarheid is sinds de Dorpsvisie 2003 ook uitgevoerd (bijv. woningbouwplan Slingerbochten, hergebruik brandweerkazerne).

Nu de huidige gemeente Boarnsterhim kampt met financiële tekorten is de realisatie van een aantal andere plannen nog niet gelukt (bijv. kandelaberen van de bomen rondom de kerk en beter onderhoud van groen en wegen).

Partners

De partners voor de leefbaarheid zijn alle verenigingen van Raerd, Plaatselijk Belang, basisschool, buurdorpen, woningbouwvereniging Elkien, huiseigenaren, Mienskipsoarch, dorpshuis, Sint Laurentiuskerk, Doarpswurk, gemeente Boarnsterhim en gemeente Súd-West Fryslân.

Toekomst

Sinds 2003 was de dorpsvisie de leidraad bij het realiseren van wensen voor leefbaarheid en voorzieningen, maar de ontwikkelingen gaan verder. De gemeente Boarnsterhim sprak zich uit voor opheffing. In september 2010 maakte het college van burgemeester en wethouders een voorstel bekend waarin Raerd in de toekomst in de gemeente Leeuwarden zou liggen. Samen met andere dorpen in de Lege Geaen (Federatie De Lege Geaen) heeft Plaatselijk Belang Raerd onderzocht of hereniging met de andere dorpen van de Lege Geaen in de nieuw te vormen gemeente Súdwest Fryslân ook een optie zou kunnen zijn. Ook is een enquête gehouden onder de inwoners. Het overgrote deel van de inwoners wil samenvoeging met de gemeente Súdwest Fryslân.

Raerd zal na de herindeling tot de gemeente Súdwest Fryslân behoren. Deze gemeente heeft een dorpencoördinator. Wij zetten in op een goede relatie met deze dorpencoördinator en de bestuurders van de nieuwe gemeente. Samen met hen maken we afspraken. De afspraken moeten worden nagekomen en over langere periodes worden gemaakt (bijv. onderhoudsplannen). Daarnaast zal worden bezien of het contact met de andere dorpen in de Lege Geaen geïntensiveerd moet worden. Dit kan van belang zijn om niet op te gaan in het veelvoud van kernen dat de nieuwe gemeente omvat. Samenwerken met buurdorpen kan noodzakelijk zijn om de leefbaarheid in het dorp goed te houden.

Zo is Raerd klaar voor de toekomst en staat Raerd op de kaart!

www.raerd.com